

דף הדרכה: שילוב חניך צמי"ד חדש בתנועה:

דבר ראשון, חשוב להבין את החשיבות הגדולה שיש בשילוב חניכי צמי"ד בשבט, ובהזדמנות הנפלאה שנפלה לידיכם!
זה תורם לחניך צמי"ד עצמו- מקום חברתי להיות שייך אליו בגילאים בהם החברה משמעותית להתפתחות ולבניה של האישיות והביטחון העצמי. וכן לשבט המשלב- זה מפתח אכפתיות, רגישות, אחריות והכלה בשבט.

חשוב להבין שתהליך השילוב דורש התגייסות של כמה גורמים- המדריכים המשלבים, הקומונרלי, השבט המשלב, ההורים של החניך המשולב, וכמובן- החניך המשולב בעצמו.
את התהליך מלוים גם כן המלווה הסניפי, ורכזת צמי"ד בתנועה שאחראית על הידע המקצועי של ההכשרה.
חשוב שכל הגורמים הנ"ל יפעלו יחד, כאשר טובת החניך המשולב מול עיניהם, על מנת להצליח לעשות זאת בצורה הטובה ביותר.

כמו שיש הבדלים בין כל בני האדם, יש הבדלים בין ילדי צמי"ד שונים, גם אם הם מאובחנים באותה האבחנה, ישנה שונות גדולה מאוד באיך זה מתבטא בפועל. חשוב לזכור את זה שמגיעים לשילוב של חניך צמי"ד, גם אם אנחנו חושבים שאנחנו מכירים את הצורך המיוחד הזה, אצל החניך שלי עכשיו זה יכול להתבטא באופן שונה.

נקודה נוספת היא ההבנה שבשילוב של חניך צמיד אנחנו בעצם רוצים בטובת החניך המשולב, מבלי לפגוע בצרכים של השבט כולו. עלינו למצוא כמשלבים את נקודת האיזון בין הצרכים של חניך הצמי"ד לבין הצרכים של השבט.

אז איך עושים את זה בפועל??

ראיתם? שמעתם על ילד צמי"ד, הורים מורים פנו אליכם בבקשה לשלב את הילד בפעילות הסניפית, מה עושים עם זה??

😊 שלב ראשון:

על המדריכים והקומונר לדבר עם מלווה הסניף (בשאיפה פגישה משולשת של המלווה, הקומונר והמדריכים בשבט) ויחד הם עוברים על כל השלבים המצוינים בדף ההדרכה ומתאימים אותם לחניך עצמו על צרכיו הייחודיים, למצב המדריך, השבט והסניף. בהתאם לזה מגדירים מה דרך הפעולה המסתמנת להמשך הליך השילוב. בפגישה המשולשת עושים הכנה לשיחה עם ההורים כמפורט למטה.
במידה שיש צורך / התלבטות מסוימת יש לפנות לרכזת צמי"ד.
באחריות המלווה לעדכן את רכזת הצמי"ד בתהליך.

😊 שלב שני:

השלב השני בשילוב הוא שיחה עם ההורים של חניך הצמי"ד. לשיחה הזו צריכה לבוא הכנה מראש. **הכנה לשיחה עם ההורים**- בהכנה המדריכים יושבים עם הקומונרלי והמלווה - וחושבים מה הציפיות שלהם מהחניך המשולב, מההורים, ומעצם השילוב.

- מהחניך עצמו- איך הם חושבים שהוא יכול להשתלב בפעילות הסניפית והשבטית? מה ביכולתם לעשות בשבילו?
- מההורים שלו- לאיזה עזרה ושיתוף פעולה הם מצפים מההורים?
- מעצם השילוב- איך השילוב יראה ברמה השבטית?

ההכנה הזו חשובה מכיוון שהיא מביאה את המדריכים מוכנים יותר לשיחה עם ההורים, שבה ידברו על נקודות אילו.

שיחה עם ההורים - בשיחה עם ההורים צריכים להשתתף שני המדריכים (במידה ויש) והקומונר (מלווה במידת הצורך). מטרת השיחה היא להכיר את החניך מנקודת המבט של ההורים, ותיאום ציפיות לגבי השילוב. אם מדובר בחניך שתנועת נוער זה דבר חדש עבורו אז יש להסביר מהי תנועת אריאל, איך פועלים הסניף והשבט (אילו סוגי פעילויות יש, אחת לכמה זמן וכו') במסגרת ההכרות עם החניך חשוב לשמוע מההורים:

- מה הצורך המיוחד שלו
- ואיך הוא מתבטא במצבים שונים- פעולה שקטה, משחק חברתי אנרגטי, פעילות עם הרבה משתתפים לא מוכרים, טיולים, לינה מחוץ לבית וכו'
- נקודות חוזקה ונקודות קושי (כולל הסבר מה הגורם להם)
- מצבים ספציפיים שמועדים לפורענות ויש צורך בהכנה מראש אליהם, ודרך ההתמודדות איתם

לאחר מכן אנחנו רוצים לערוך **תיאום ציפיות**: המדריכים ישתפו את ההורים בציפיות שלהם מהחניך ומההורים, וישמעו מההורים מה הציפיות של ההורים מהם ומהשילוב. כדאי להזמין את ההורים לשיתוף פעולה הדדי בשילוב החניך. כדאי למלא את הדף המצורף לסיכום של השיחה עם ההורים, הוא יכול להיות לעזר רב בהמשך. את הסיכום מומלץ לשלוח במייל משותף להורים, לקומונר ולמלווה הסניף.

@ שלב שלישי:

הכנה לשבט:

ההכנה לשבט תלויה בגיל של השבט, ועליה לכלול שתי רמות, אחת כללית ואחת ספציפית:

- באופן כללי- דיבור כללי על ערבות הדדית, קבלת השונה וכו', במסגרת פעולה או דיון.
- באופן ממוקד וספציפי- להכין את השבט באופן ספציפי על החניך שהולך להצטרף לשבט, אילו התנהגויות מיוחדות מאפיינות ומתלוות לצורך המיוחד שלו. ומה נדרש מאיתנו כשבט שהוא ירגיש חלק ממנו.

המדריכים והקומונר ישקלו איך לעשות את ההכנה לשבט בהתאם להיכרותם עם השבט. למשל האם השבט יקבל אותו בלי בעיות ואז ההכנה ספציפית תהיה מצומצמת יותר, או שיש בשבט עניינים חברתיים של חבורות ומעמדות ואז כדאי להשקיע גם בהכנה ספציפית מפורטת, על מנת שהחניך המשולב לא ייתפס כילד מסכן שמעורר רחמים ומבודד חברתית בתוך השבט.

@ שלב רביעי:

הכנה לחניך המשולב:

חשוב לדבר עם החניך צמי"ד עצמו. לספר על הסניף, על השבט, על הפעילויות (תלוי ברמה של הילד). יש לקחת בחשבון שידרש בהתחלה תיווך גדול לחניך, כי המסגרת הזו חדשה לו. הרבה פעמים חניכי צמי"ד מתקשים דווקא בהסתגלות למסגרת חדשה, וצריכים הרבה עזרה בהנגשה של הפעילויות, המידע, ההבנה מה מקובל ומה לא. (תלוי האם מכיר מסגרת של סניף לפני, ובסוג הצמי"ד). יש מצבים שבהם צריך להסביר לחניך מה זה מפקד, מה זה חודש ארגון, מסע, או פעילות רגילה בסניף שבנויה ממשחקים, סיפור ומסר. להרבה מחניכי הצמי"ד קשה כאשר לא ברור להם לפני מה הם עומדים, וצריך להסביר להם דברים שלנו נראים כמובנים מאליהם, למשל כמו חוקים של משחק מסוים, מעמדות בסניף- קומונר- מדריך- חניך, חוקים וכללים של הסניף, מה הנהל הרגיל של פעולה, מתי צריך להיות בשקט ומתי מותר וצריך לדבר. שוב פעם, דברים אילו ברורים לנו מאלהים, אבל לא תמיד לחניכי הצמי"ד, צריך לראות האם במקרה שלפנינו יש צורך בהסבר מפורט, איזה הסבר ואיך נעביר אותו בצורה שמונגשת לחניך.

@ ושלב אחרון חביב:

מעקב-

איך החניך משתלב בשבט לאורך זמן.

- האם יש צורך בהסברים ותיווכים נוספים?
- האם הוא מצליח להתמודד היטב עם האתגרים שהשבט מציב עבורו?
- האם יש צורך בבניית תוכנית אישית עבור החניך?
- האם אנחנו עומדים בציפיות של עצמנו ושל ההורים?
- שיחה עם ההורים למקרים ספציפיים במקרה הצורך
- התייעצות עם הקומונר\ מלווה\ רכזת צמי"ד במקרה הצורך.

בהצלחה רבה, זכיתם בזכות לשלב חניך צמי"ד חדש!

צופיה, רכזת צמי"ד:

zm@tariel.org.il \ 0548088759